

Prishop koster dyrt for salg af e-bøger

I USA har salget af printbøger for første gang i fem år overhalet salget af e-bøger. I Danmark tror forlæggere, at streaming er den digitale fremtid, og det er lydbøgerne, der er mest attraktive for de travle læsere.

E-BØGER

Det store boom i e-bøger begyndte i USA, og det ser også ud til, at det er her, kurven knækker. Altså nedad. De første ni måneder af sidste år faldt salget af e-bøger målt i antal med 16 procent i forhold til året før. Tallene er baseret på salg fra 30 forlag. For papirbøger i originaludgave, også kaldet hardcover, er det gået modsat. Her er salget steget 5 procent. Løbene og fortællerbranchemagasinet Publishers Weekly med baggrund i tal fra analysefirmaet Nielsen Book.

Det faldende e-bogssalg kommer ikke bag på Lars Boesgaard, administrerende direktør i Lindhardt og Ringhof.

CARSTEN ANDERSEN

»Man kan drage en klar parallel til musikbranchen, som er gået over til streaming. På bogområdet har styksalg af e-bøger og lydbøger ingen større fremtid. Om fem år er streamingtjenesterne så effektive og har et så stort udvalg, at styksalget vil være begrænset«, siger forlagschefen.

Hans eget forlag har lige nu en voldsom vækst i omsætningen af både e-bøger og lydbøger, men han tør ikke sige, hvordan salget ser ud i forhold til året før, for den store stigning i omsætningen hænger også sammen med, at L&R generelt sender flere titler ud i digital form. Det gælder de løbende udgivelser af forfatteres forfattere, men også titler af forfattere, hvis bøger har været utilgængelige i årevis, og som L&R har købt de digitale rettigheder til.

Hos konkurrenten Gyldendal ser man også en klar bevægelse mod abonnentstjenester, men forlagets digitale salgsschef, Carsten Odgaard, mener, det er for tidligt at tale om en udfasning af styk-

salget. Det skyldes bl.a., at særlig attraktive nyheder stadig ikke er at finde på streamingtjenesterne. Hos Gyldendal kan man se det på salgshallene.

»Fra januar 2016 til januar i år er vores e-bogsomsætning steget med 10-15 procent«, siger Carsten Odgaard.

Pris, pris, pris

Baggrunden for det markante fald af e-bøger i USA er ikke mindst, at de store amerikanske forlagskoncerner har sat priserne op på e-bøger. Det har betydet, at salget af papirbøger for første gang i fem år overstiger salget af e-bøger målt i antal.

»Det stigende salg af papirbøger er supergodt. Engang var der angst for, at den digitale bog ville blive dominerende, men i dag kan vi se, at der bare er opstået en bevægelighed mellem formaterne. Når det handler om det faldende e-bogssalg, skal man huske, at det er de store forlags e-bogssalg, der går tilbage i USA. Det totale marked for e-bøger går frem. Amazons omsætning er vokset med 4 procent, og det er bl.a. de mange selvudgivere, der tager markedsandele. Hvis man skal drage en parallel til Danmark, så viser det, hvor vigtig prisfaktoren er for e-bøger, og vi er bekymrede for, at man flytter læsere

til en gratis tjeneste som eReolen«, siger Carsten Odgaard, Gyldendal.

Nielsen Book peger på flere årsager til, at e-bøgerne skranter lige nu, men pristigninger er helt afgørende.

Ifølge analysefirmaet er forlagenes gennemsnitspriser gået op fra 35 til 56 kroner. Det kan efter danske forhold lyde billigt, men der er som nævnt også tale om gennemsnitspriser. Tidens populære titler som '4 3 2 1' af Paul Auster koster hos Amazon.com 147 kroner, Elisabeth Strouts 'My Name is Lucy Barton' koster 84 kroner og Colson Whiteheads prisvindende 'Underground Railroad' koster 122 kroner.

Engang var der angst for, at den digitale bog ville blive dominerende
Carsten Odgaard, Gyldendal

Priser af den størrelse fremmer ikke salget hos amerikanerne, hvor e-bogskøberne ifølge Nielsen har prisen som en absolut førstehøjeste. Det giver ny luft til selvudgivere, som har en gennemsnitspris på 21 kroner.

Ud over prisen er en af årsagerne til det faldende e-bogssalg, at læserne i stigende grad er begyndt at læse på tablets og smartphones i stedet for rene læseapparater som Amazons Kindle. Erfaringen viser, at læser man bøger på f.eks. Kindle, er man mere tilbøjelig til at købe nye bøger, som på skærmen kun ligger et enkelt klik væk.

Lydbogen vinder

Analysen fra Nielsen Book omtaler hovedet ikke den moderne lydbog, men det er faktisk det format, som Lindhardt og Ringhof sætter allermest på. Det er et format, som passer perfekt til det travle kulturinteresserede menneske, der kan nå at følge med i tidens litteratur, samtidig med at de pendler til arbejde, motionerer eller ordner praktisk arbejde derhjemme. Carsten Odgaard fra Gyldendal er helt enig.

»Lydbøger er der, udviklingen sker lige nu, og jeg tror også, de kommer til at overhale e-bøgerne«, siger han.

Herhjemme er brugen af både e-bøger og netlydbøger faldet det seneste år på bibliotekernes eReolen. Det skyldes ikke mindst, at de store forlag, med undtagelse af Lindhardt og Ringhof, har trukket al-

► BOGMARKED

► E-BØGER SKRANTER

De store amerikanske forlag mister terræn på e-bogsmarkedet. En undersøgelse fra Nielsen Book viser, at salget faldt 16 procent i de tre første kvartaler af 2016. I samme periode steg salget af printbøger med 5 procent. **De digitale læsere reagerer på stigende priser.** Undersøgelsen fra Nielsen Book medtager ikke salget af lydbøger, som mange forlæggere anser for fremtidens vækstmedie.

le deres digitale titler væk fra det offentlige udlån, fordi de mener, aftalerne skader muligheden for at få et kommercielt marked for digitale bøger.

Til gengæld går det rigtig godt for abonnentstjenesten Storytel, der har købt danske Mofibo. Storytels samlede antal betalende kunder nåede i tredje kvartal af sidste år op over 340.000.

carsten.andersen@pol.dk

Formand: Banegravsforslaget er respektløst over for borgerne

Arkitekturen i det nye forslag til en overdækning af banegraven i København er ikke god nok, mener Akadimirådets formand, Johnny Svendborg, som også modsætter sig en nedrivning af Palads.

BYUDVIKLING

NIKOLAJ HELTOFT

Det første tegnede udkast til en delvis overdækning af banegraven ved Vesterport i København med et storbyggeri mangler respekt for den omgivende by og dens borgere. Og i øvrigt er ønsket om nedrivning af Palads Teatret slet og ret en rigtig dårlig idé.

Reaktionen kommer fra Akadimirådets formand, arkitekt Johnny Svendborg, efter at Politiken i går kunne berette om et nyt forslag til overdækning af banegraven.

Skitseforslagets bud på arkitekturen er ganske enkelt ikke godt nok, mener rådsformanden:

»Personligt holder jeg heller ikke af den døde barriere, som banegraven udgør. Så jeg forstår, at man skitserer ideer, som kan samle byrummet og skabe liv og nye forbindelser. Men hvorfor så tilfældigt format? Hvorfor så respektløst i forhold til byens borgere? Og hvorfor afføder banegravens geometri og historie ikke et originalt, stedsspecifikt, arkitektonisk værk?«, spørger han.

Forslagsstillerne har argumenteret for, at et omfattende byggeri på op til 81.000 etagemeter er nødvendigt, hvis den teknisk komplicerede og meget dyre øvelse skal hænge sammen økonomisk. En anden grundpræmis er nedrivningen af

TÅRNHØJT. Med bygninger på op til 100 meter vil dele af det foreslåede storbyggeri over dele af banegraven ved Vesterport komme tæt på rådhusårnets 106 meter. Illustration: Werk Arkitekter

Palads, der i stedet skal genopstå som biograf i nybyggeriet. Det vil betyde et farvel bygnings store udsmykning af kunstneren Poul Gernes. Og det huer heller ikke Johnny Svendborg:

»At man samtidig mister et af Københavns helt særlige udsmykninger af Poul Gernes, virker helt besynderligt historieløst. Lad nu være med at fjerne det særlige, det, som har karakter og identitet«, protesterer han.

I modsætning til andre kritikere af det nye projektforslag er Svendborg ikke imod selve tanken om at bygge højt i området, og han ser mere positivt på en række foreslåede ydre byrum.

»Skitseforslagets trafikale fredeligsgørelse af arealet kan ses som en styrke, og at dette er et kraftfuldt modernistisk byrum, hvor skalaen kan gå højt, er helt klart«, siger han og peger blandt andet på Arne Jacobsens SAS-hotel og arkitekterne Thorvald Dreyer, Ib Lunding og Ole Hagens karakteristiske nabobyggeri med buen over Vester Farimagsgade.

»Men at foreslå huse på højde med tårnet på Københavns Rådhus er at gå for vidt«, siger formanden og efterlyser en

politisk »fortætningsstrategi« for byggerier i hovedstadens centrale kvarterer.

Akadimirådet, der består af 12 arkitekter og kunstnere udpeget af medlemmerne af akademiet, fungerer som statens eliterådgiver i kunstneriske spørgsmål inden for områderne arkitektur, billedkunst og tilgrænsende kunstarter. I tilfældet med banegraven er det dog først og fremmest politikerne i Københavns Kommunes teknik- og miljøudvalg, der nu skal se på sagen.

Vil have flere svar

Det sker på mandag, hvor embedsmændenes udkast til kriterier for den videre dialog med forslagsstillerne skal drøftes.

De har umiddelbart modsat sig nedrivningen af Palads og tre af de fire foreslåede højhuse, men som Politiken skrev i går, er teknik- og miljøborgmester Morten Kabell (EL) villig til at løse op på begge hovedspørgsmål, hvis yderligere arbejde med forslaget skaber gode nok byrum. Socialdemokratiets ordfører i sagen, Lars Weiss, er positivt indstillet over for grundideen.

»Den drøm har alle politikere i København med respekt for sig selv, men jo ikke for en hvilken som helst pris. Jeg synes, at det projekt, der ligger nu, rejser en hel del spørgsmål. For det er rigtig mange etagemeter på et meget lille areal, hvor man også inddrager en hel gade«, siger han

► SAGEN KORT

► OVERDÆKNINGSPLANEN

En gruppe initiativtagere, der bl.a. tæller DSB og har støtte fra Nordisk Film Biografer, vil bygge 81.000 etagemeter med fire højhuse over dele af banegraven ved Vesterport i København. På nabogrunden skal Palads Teater med den store udsmykning af kunstneren Poul Gernes rives ned. **Ideen har affødt** protester fra lokale borgere, fredningsfolk og kunsteksperter, mens flere københavnske politikere er positive.

med henvisning til den lukning af Hammerichsgade, der også lægges op til.

Den tilhører kommunen, der altså også skal indgå som sælger, hvis inddragelsen af Palads-grunden skal lykkes.

»Men hvor vil trafikken fra Hammerichsgade rykke hen i stedet for? Er det om på Vesterbrogade? Får vi mere trafik nede ved Kalvebod Brygge? Det må vi også have svar på, og i sidste ende bliver det så en overvejelse af, om omkostningerne står i et rimeligt forhold til gevinsten ved at overdække«, siger Lars Weiss.

Han og de øvrige medlemmer af udvalget skal ikke stemme om forslaget, som er en såkaldt drøftelsessag. Metoden benyttes typisk ved kontroversielle byggerier, så embedsmændene kan vejle, hvorvidt der overhovedet er grundlag for et projekt, inden selve planmaskineriet sættes i gang. Det er altså kun ved en klokkeklar afvisning, at mødet mandag munder ud i en meget håndfast konklusion.

Lars Weiss er til dels enig med Morten Kabell i, at visse af de foreslåede kriterier for en fortsat dialog med forslagsstillerne måske kan blødes op.

»Men der er også andre, som måske skal strammes«, siger han.

nikolaj.heltoft@pol.dk

★★★★★ «EN FILM MAN BLIVER FØRLESKET I» Filmmagasinet Ekko

★★★★★ «EN SKØN, SJOV OG RØRENDE KÆRLIGHEDSHISTORIE» Berlingske Tidende

«CHARMERENDE» Elle

Den bedste dag i OLLI MÅKIs liv

En film af Juho Kuosmanen

I BIOGRAFERNE 2. FEBRUAR

VINDER UN CERTAIN REGARD FESTIVAL DE CANNES

KRITIKERPRISEN PREMIER PRIZES EUROPEAN FILM AWARDS 2016

OLLI MÅKI

ILSHADOWS

POWERGIRL 01/01

Grafisk særtryk i plakatstørrelse af Anne Marie Ploug. Hun har i en årrække ladet sig fascinere og inspirere af det japanske manga-univers.

Pluspris 190 kr. Pris uden abonnement 230 kr.

Køb i Politikens Forhal, Rådhuspladsen 37, København V eller på politikken.dk/plus

POLITIKENSGALLERI

JESPER CHRISTENSEN

KONGENS VALG

EN FILM AF ERIK POPPE

★★★★★ CINEMA

"JESPER CHRISTENSEN ER SÅ GOD, AT JEG IKKE KAN FÅ NOK AF HAM".

AFTEENPOSTEN

"FORMIDABEL".

VG

"USÆDVANLIGT MEDRIVENDE, RØRENDE OG VIRKNINGSFULD".

DAGSAVISEN

I BIOGRAFERNE FRA 2. FEBRUAR

CANALS FILM